



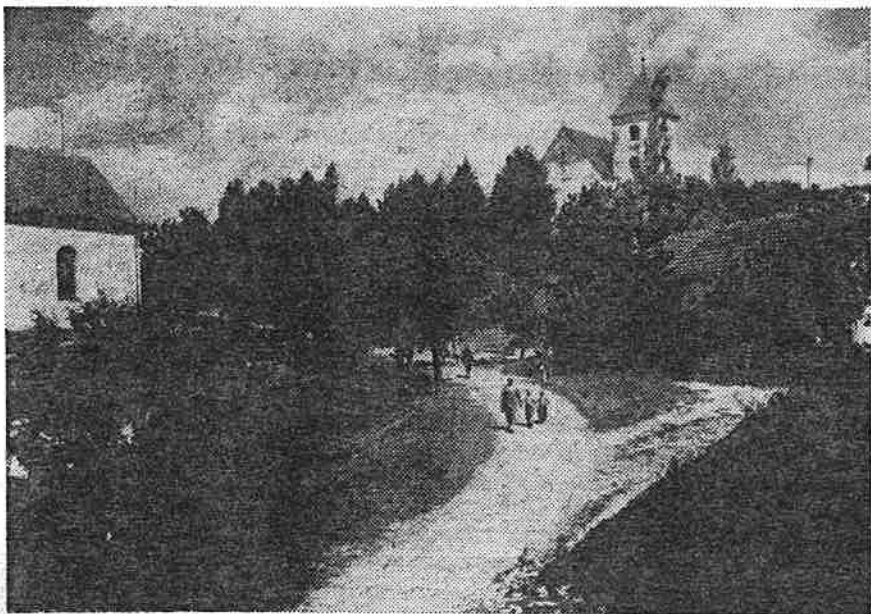
KOB E Ě I C E

1970

SBORNÍK

k I. sjezdu rodáků
v Koberčicích

KOBERČICE 1970



*Má mladost ze všech koutů
vstříc mi leť . . .*

Vítězslav Hálek

Naše vesnice

Ty stará vesničko na-klidné pláni,
když uvidím tě, poutník zemdlený,
tys vždy tak zleštěná mi k uvítání,
jak v matky vráskách úsměv utkvělý.

Jdu kolem našedlé tvých chalup pletí,
kam hledím, srdce mého vejskne kus,
má mladost ze všech koutů vstříc mi letí,
má duše cítí mládí lehký klus.

Vůz jede do pólí a v luka —
znám každou bíle ušlapanou mez,
z níž skřivan rozpínal se tluka
a křepelka kde tloukla „pět peněz“.

I zavzní zvonek na ztemělé věži,
jak starý přítel, tak má teplý zvuk,
a když mu zpěvný tlukot po vsi běží,
já slyším v něm i srdce svého tluk.

Vše známo tak. Znáám vetchou mechem střechu,
i každé hnízdo poznám pod krovem,
i vlaštovky jež vstříc mi nesou těchu,
jak dosud dobře být tu domovem.

Kytička vzpomínek

Zavoláme ty mnohé milé události ze své paměti a projdeme všechna ta drahá místa, kde každý prožil část svého života.

Vesnička rozložená na mírném svahu Ždánických lesů s bílými domky, stinnými zahradami a potůčkem vlnoucím se přes Dolní ulici až k panskému dvoru, kde v údolí kupí se domky v ulici Chaloupkách.

Obrátíme-li zrak zpět k návsi, vypíná se velebně věž starobylého kostela, který pochází z prvního pololetí XIII. století. Je to románská stavba, chráněná památkovým úřadem.

Vypráví se, že z tohoto kostelíka vedla podzemní chodba směrem na Valy, kde kdysi stával hrad. Tato podzemní chodba je již zasypána, avšak v kostele u menšího oltáře je poklop se železným kruhem a odtud je východ z této podzemní chodby.

V tehdejších pohnutých dobách, kdy byly prováděny přepady se zámečtí páni zachraňovali útekem těmito podzemními chodbami.

Dále se vypráví, že před mnoha lety žil ve vesnici jeden velmi starý člověk, který měl nějakou zázračnou knihu. Když se hnala bouře a těžké mraky věštily krupobití, tu tento starý stařec vzal knihu, vyšel ven do polí a četl z ní. Z občanů mu nikdo nikdy nerozuměl. Šel stále směrem k lesům a bouře se vybila nad lesy a tak byla úroda od zkázy ušetřena. Tento starý muž když umíral, přišel kněz do jeho domu, seděl u jeho postele tři dny a tři noci až mu oči zatlačil — pak zmocnil se té tajemné knihy a hned jí spálil.

Zastavíme-li se ještě uprostřed vesnice — stojí zde pěkná škola, která byla postavena v roce 1878 s nápisem „Synu pojd a uč se moudrým býtí“. Jdeme-li dále, před našimi zraky otevírá se nádherné panoráma až sem zalétá sumění borového lesa. Kdysi zde stávala Boží muka a odtud je již krok do lesa k rybníkům a na památné „Zamčisko“. Jdeme kolem tří lip a nádherně vybudovaných rybníků, patřících nyní JZD Kobeřice, a přijdeme do hlubokého lesa k Zamčisku. O tomto místě se vyprávělo, že zde stával hrad, v něm mocný kníže s rodinou a služebnictvem. Jedné temné noci byl hrad přepaden bandou lupičů a celá rodina vyvražděna. Jeden člen a sluha se zachránili útkem. Banda rozjařená vítězstvím opila se do němoty drahými víny, kterými byly naplněny sklepy. A když na hradě vše utichlo, oba zachránění vrátili se zpět. Potichu vynesli všechny poklady, kterých bylo mnoho a pustili je do hlubokého sklepení a zavřeli za nimi těžké mříže. Na střechu hodili červeného kohouta, kde v hořících troskách zahynula celá posádka bandy vedle mrtvých hradních pánů. Podnes se udržuje pověst o velkém pokladu a mnoho vesničanů tvrdí, že při sbírání jahod přišli na těžké železné mříže.

V době velikonoční, když kněz u oltáře čte pašije, kletba nad penězi pozbývá prý moci a šťastný ten, kdo v tu dobu v tato místa zabloudí. Poklad prý hlídá velký černý pes, kterému září oheň s tlamy i očí, tak prý byl viděn.

A tak se vracíme zpět do dědiny pod rodnou střechem osvěžení vzpomínkami, které hřejí až do pozdního stáří.

Matyáš Bohuslav.

Jak vzniklo jméno Koberčice?

Pravděpodobně od osobního jména Kober nebo Kobera — přeloženo z němčiny do češtiny — koš. Je také možné ze staročeského jména Kober — což znamená při průzkumu jílovitá půda.

Koberčice je pohorská ves v severním předhůří Ždánického lesa, 8 km jižně vzdálená od Slavkova, na okresní silnici z Otnic do Nížkovic, v nadmořské výšce 238 m. Katastr je z velké části lesnatý v rozloze 9 km² a je značně svahovitý. Celkový rozsah katastru je 16,76 km².

Již v roce 1285 tu byl farní kostel. Po úmrtí majitele Jindřicha Věžníka v roce 1599 jeho dcery Ludmila a Johanka, prodaly téhož roku Koberčice panství slavkovskému. V pozdějších letech byly Koberčice odděleny od panství slavkovského a přiděleny k ždánickému, u kterého zůstaly do roku 1848.

Za první republiky se z Koberčic vystěhovalo přes 200 lidí do Ameriky. Asi třetina obyvatel se hlásila k čs. náboženství a zbývající část obyvatel k náboženství římsko-katolickému. Před první světovou válkou bylo v obci 18 řemeslníků a za první republiky 39 živností. Stávaly zde i dva větrné mlýny a obnoveny byly tři rybníky v překrásném údolí na Horáčku.

Mezi zemědělci byli dva půllánici, ostatní čtvrtlánici a drobní držitelé. Z bývalého velkostatku byl vytvořen při pozemkové reformě zbytkový statek o 60 ha půdy. Za první republiky bylo 100 hospodářství do 2 ha, 80 do 5 ha a 33 do 10 ha. JZD bylo založeno v roce 1957 a obhospodařuje půdu o 500 ha.

Elektrický proud byl zaveden v roce 1929. Za okupace bylo 13 občanů zapojeno do partyzánského hnutí. Koberčice byly osvobozeny 25. dubna 1945 a při osvobozovacích bojích si fronta vyžádala 8 obětí.

Základní devítiletá škola byla postavena v roce 1878 a je dvoutřídní, kde se učí žáci 1. až 5. postupného ročníku. V roce 1949 byla pořízena mateřská škola. V obci je též kino, které promítá od roku 1950 a v roce 1965 bylo upraveno a pořízen nový promítač přístroj.

Významnější památky v obci jsou — farní kostel sv. Jiljí, je to románská stavba, chráněná památkovým úřadem, dále bývalá tvrz Zámčisko v lesní trati Haklík, 19 mohyl v lesní trati Kolibské.

V roce 1919 za přispění členů Sokola byl vybudován pomník padlým rodákům v 1. světové válce.

V Koberčicích působil jako učitel vlastivědný badatel Alois Procházka.

Ivan Lebeda,

Politický a veřejný život obce Koberic od roku 1848

V roce 1848, kdy byla zrušena robota, byla samospráva obce a posledním rychtářem byl Matěj Oslík a konšelé František Marek, Martin Skřivánek, František Zobal.

V roce 1852 byl prvním starostou obce František Marek a do roku 1945 se vystřídala spousta občanů, kteří vedli obecní zastupitelstvo.

Po osvobození v roce 1945 byl prvním předsedou MNV zvolen Antonín Krahula, který tuto funkci zastával jen krátkou dobu. Pak byl opět po dobu dvou let navržen a zvolen druhým předsedou národního výboru Jaroslav Ondráček.

V roce 1948, kdy byly prvé volby do zastupitelských orgánů, byl zvolen na čtyřleté období František Kocman, místopředsedou Josef Matyáš, tajemníkem František Večeřa a dalšími členy národního výboru byli: Emanuel Ondra, František Robeš, František Hrabovský, František Kachlír, Josef Hemala, Jaroslav Hudec, Jan Oslík, František Brtník, Jaroslav Milis.

Snahou tehdejšího národního výboru bylo provádět výstavbu obce, která byla po stránce výstavby dost zanedbaná. Byla provedena oprava školy, vydlážděna silnice v Uliče, proveden betonový chodník v Kedlětech, vybudována vodní nádrž, zavedeno nové rozhlasové zařízení, zaveden telefon apod.

Též v plánu bylo; že pro celou obec bude vybudován obecní vodovod, k této akci nedošlo, přestože byla by bývala velmi prospěšná. Nyní jsou v obci úsekové vodovody a přesto je ještě velká část občanů, kteří vodu nemají.

Při posledních volbách, v roce 1964 byli do národního výboru zvoleni tito poslanci:

Předseda MNV s. Jaroslav Oslík, tajemník František Janoušek a následkem jeho nemoci byl tajemníkem zvolen Zdeněk Ondráček, místopředsedou národního výboru je Alfons Tihlařík, členové rady s. Emanuel Ondra, Milan Krahula, František Večeřa, Rudolf Stanislav, Ivan Lebeda, ostatní členové: Antonín Zouhar, Antonín Sedlák, Vít Svoboda, Zdeněk Žilka, Karel Ondráček, Vojtěch Matyáš, Cyril Stárek ml., Bohumil Piták, Anna Hrabovská, Ludmila Ondráčková, Emílie Dvořáková, Jaroslava Pospíšilová, Ludmila Matyášová, Oldřich Matyáš, Oldřich Večeřa, Marie Krahulová.

Z bývalého počtu 29 poslanců je František Janoušek nemocen, odstěhování jsou Mirek Stavěl, Zdeněk Martínásek, Ladislav Musil a Miroslav Svoboda.

Tento nově zvolený národní výbor pokračuje v budování obce. V současné době provádí kanalizaci ve Vrchní a v Dolní ulici a postupně s touto kanalizací se bude pokračovat ve všech ulicích v obci. Další významnou akcí v roce 1970 bude rekonstrukce elektrické sítě a to z důvodu nízkého napětí elektrického proudu.

Svoji iniciativu dokázal tím, že byly vybudovány potoky v hodnotě 1,5 mi-

líónu korun, provedl přístavbu zasedací místnosti národního výboru, provedl adaptaci budovy Osvětové besedy a pořídil pravidelné kino pro kulturu v obci, dále byla provedena generální oprava budovy školy, kde též byly upraveny učební místnosti jak pro základní tak i pro mateřskou školu, pro občany v Chaloupkách byl zaveden vodovod, pro cestující byl zaveden přímý autobusový spoj Kobeřice—Brno, všechny místní komunikace byly nově vybudovány a zaasfaltovány a mnoho dalších akcí. Bylo by možno provést i více akcí, kdyby bylo pochopení i z řad občanů. Pro důchodce byly upraveny všechny důchody a není případ, že by měl někdo nízký důchod, byly zavedeny pečovatelské služby pro přestárlé občany a navrženy důchody pro bezmocnost. Pro sociálně slabé případy se ani nyní nezapomíná na jednorázové příspěvky z rozpočtu MNV a poskytuje se těmto sociálně slabým občanům různé zboží pro jejich potřebu.

Jaroslav Oslfk.

Vznik a vývoj KSČ v Kobeřicích

KSČ v Kobeřicích byla založena v roce 1928. Iniciátorem byl František Matyáš, který v pozdějších letech odejel do Ameriky a dále pak Alois Růžička, náš bývalý občan.

Na popud těchto dvou zakladatelů se sešli další příznivci a to František Janoušek, Vladimír Ondráček, František Robeš, František Večeřa, Konrád Krahula, Josef Farmačka, Jan Balus, Vladimír Hložek a tím dali vznik k založení strany v Kobeřicích.

Na této schůzi mimo jiné byla sestavena kandidátka do obecních voleb pro místní zastupitelstvo. Za nově utvořenou KSČ byli navrženi František Janoušek - pekařský mistr, Vladimír Ondráček - zedník, Alois Růžička - dělník, František Robeš a František Matyáš. Při těchto obecních volbách strana získala dvě místa do obecního zastupitelstva. Prvním radním se stal František Janoušek a Vladimír Ondráček byl členem zastupitelstva a později prováděl funkci pokladníka obce.

Během celého údobí od založení strany měli zástupci strany zájem o výstavbu obce a spolupráci mezi občany a jako příklad navrhli zakoupení pozemků pro obec, dále vysázení jak ovocných stromků tak i užitkových v Dřínové a to proto, aby obec získávala další příjmy.

V roce 1932, kdy byla konána veřejná schůze strany v bývalém hostinci u Zobalů za asistence policejního komisaře z Vyškova, byly členům předány členské legitimace. Schůzi byl přítomen poslanec národního shromáždění soudruh Barša, který přednesl svůj referát a na připomínky občanů odpovídal.

Další schůze KSČ v Kobeřicích byly konány na žádost hejtmanství podle § 2 a to vždy za asistence policejního aparátu.

Za těchto těžkých podmínek strana pracovala a schůze se většinou konaly v pekárně u Janoušků.

V roce 1939 byla strana rozpuštěna a pracovala v ilegalitě. Za doby okupace našeho státu se místní členové strany podíleli na znovuzrození naší samostatnosti a v té době se scházeli všichni okolní komunisté v lese, kde dostávali informace o celkovém dění ve světě a jak strana žije a jak si mají soudruzi počínat v případech zatčení apod.

V roce 1945, po osvobození obce, se sešel první prozatímní výbor KSČ v domě soudruha Jaroslava Hudce, který byl v té době příslušníkem sociální demokratické strany a tam byl ustaven nový prozatímní výbor strany, který sestával z těchto členů: Alois Růžička, František Kachlíř, František Robeš, Bohumil Piták, Vladimír Hložek, František Růžička, Josef Auda, Ferdinand Procházka, Jan Balus, Jaroslav Matyáš, František Večeřa ml. a Josef Slabotinský.

Po únorových událostech v roce 1948 se stala KSČ vedoucí a politickou silou v obci. Došlo k socializaci vesnice a je snahou připravit všem lidem ve spolupráci s MNV a s ostatními společenskými organizacemi, které jsou sjednoceny v Národní frontě, lepší zítřek.

Josef Farmačka.

ČSL v Koberčicích

Čs. strana lidová v Koberčicích byla založena 30. 7. 1921 panem Viktorinem Svobodou, Janem Hudcem, Antonínem Slabotinským a Arnoštem Slováčkem, který toho dne přivezl s panem Ondřejem Hrabovským okresního tajemníka bratra Františka Přerovského ze Šaratic.

Ustavující schůze byla konána v domě p. Petra Oudy, kde bylo přítomno 60 osob. Po referátu okresního tajemníka byla založena jednota Čs. strany lidové. Prvním předsedou byl zvolen František Matyáš starší z Chaloupek, jednatelem Petr Ouda ml., pokladníkem byl pan Viktorin Svoboda, org. ved. Arnošt Slováček a členové výboru byli: Jiří Matyáš, Matěj Farmačka, František Svoboda a Emilie Vstavelová. Počet členstva byl 60. Na této schůzi bylo usneseno uspořádat veřejný projev na neděli 21. srpna 1921.

Projev se konal na místě bývalé sochy sv. Jana Nepomuckého — naproti bývalého hostince pana Baumana. Zástupci, kteří hovořili na této schůzi, byli dr. Ladislav Daněk, generální tajemník strany, slečna Menšíková, předsedkyně svazu katolických žen a pan František Pospíchal — ústřední jednatel Čs. Orla.

Na tento projev, který řídil bratr Petr Ouda, sešlo se velké množství občanů i příslušníků z jiných politických stran. Veřejný projev byl ukončen schůzí členů jednoty a jejich příznivců u p. Petra Oudy, kde téhož dne byla ustanovena tělovýchovná jednota Čs. Orla. Starostou Orla v Koberčicích byl zvolen Arnošt Slováček.

Založením strany lidové bylo hájit zájmy katolíků v obci a pracovat veřejně i kulturně a takto přispívat k pokojnému soužití našich občanů.

Všem těm bývalým členům, kteří se podíleli na všech pracích, patří poděkování a jistě nebude dlouho oceněno, co všechno pro stranu i veřejnost vykonali.

V roce 1968 byla činnost MO ČSL v Kobeřicích obnovena a jejím předsedou se stal bratr Josef Matyáš, který stranu vedl i v dřívějším údobí. Hlavním cílem této strany je, podílet se všemi silami jak pro rozkvět své obce, tak i celého národa.

Vít. Svoboda.

Společenské organizace v Kobeřicích

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Skupina Čs. červeného kříže v Kobeřicích je mladou organizací. Byla založena dne 4. dubna 1954 na ustavující schůzi v místní budově Sokolovny.

O založení této skupiny se zasloužil br. Miroslav Svoboda, který ve spolupráci s obvodním lékařem p. MUDr. Krakovcem prováděl několik zdravotnických přednášek a praktických zdravotnických cvičení za účasti br. Špačka, okresního instruktora.

Nově zvolený výbor se skládal z předsedy br. Josefa Horáka, pokladní sestry Julie Urbanové, která zemřela, zapisovatelky sestry Emílie Vystavilové a zdravotníka br. Miroslava Svobody.

Postupem času se tato skupina rozrostla a dnes má kolem 90 členů. Občané poznali, že založením skupiny Čs. červeného kříže dostávají první pomoc při úrazech, dále se členové starají a pomáhají nemocným a přestárlým občanům. Rovněž své poslání tato skupina plní a upozorňuje nadřízené orgány — hlavně MNV, se kterým velmi dobře spolupracuje, na celkovou hygienu v obci.

Členové Čs. červeného kříže provádí záslužnou práci mezi občany, obzvláště nyní v posledním období, kde v čele jsou školené pracovnice pod vedením předsedkyně paní Marie Svobodové, místopředsedkyně Jarky Pospíšilové, pokladní paní Lidy Oslíkové a dalších členek paní Bohy Durákové, Lidy Ondráčkové, Květy Svobodové, Helky Sedlákové, paní Anny Hrabovské, paní Aloisie Melichákové.

Marie Svobodová.

ČS. SVAZ ŽEN

Výbor žen při MNV v Kobeřicích byl založen v roce 1950. První předsedkyní byla zvolena paní Emílie Němečková na ustavující schůzi, kde byla přítomna zástupkyně Okresního výboru žen s. Boleloucká ze Slavkova. Tehdejší Výbor žen měl 12 členek a v průběhu let se vystřídalo několik předsedkyň, poněvude z řad učitelek a to proto, že tyto byly přemístovány na jiné školy. Jejich první akcí byla úprava veřejného prostranství před budovou MNV a kolem pomníku

Legionáře. Dále po zboření mlatu před farou bylo i toto prostranství upraveno a podnes je zde udržován pěkný parčík.

V roce 1967 byla tato organizace přejmenována na Český svaz žen, jehož předsedkyní je soudružka Anna Hrabovská. V současné době má výbor žen 40 členek, které ochotně upravují naši vesnici, dále navštěvují přestárlé ženy, pracují s místním dohlížecím výborem a dbají na celkový pořádek v obci.

Na všechny tyto akce věnují svůj volný čas, který by jinak mohly dát svým rodinám.

Že naše ženy pracují dobře, o tom svědčí to skutečnost, že v roce 1970, ke svátku MDŽ, byla z naší obce vybrána předsedkyně z celkového počtu v okrese a 6 nejlepších byly návštěvou na pražském hradě u presidenta republiky s. Ludvíka Svobody při příležitosti tohoto svátku žen.

Anna Hrabovská.

ČESKÝ SVAZ POŽÁRNÍ OCHRANY

První počátky dobrovolného hasičského sboru se datují od roku 1878. V té době se přistěhoval do naší obce, která měla 170 čísel, učitel Jan Procházka, který byl řídícím na zdejší škole. Jeho první myšlenkou bylo založit hasičskou jednotu. Pochopení pro tuto věc moc nebylo, měl to být dobrovolný hasičský spolek a pak jednalo se o novou organizaci, ke které neměl téměř nikdo důvěru.

Když 1. května v roce 1880 nastal v čísle popisném 66 požár a shořely další čtyři sousední kolny, byl názor najednou jiný. Lidé pochopili, co je to chránit své majetky a majetky jiných.

Dne 16. května 1880 sešlo se několik mužů pod vedením řídícího Procházky a byl ustanoven prozatímní výbor ve složení:

starosta požárního sboru — František Hradil

místopředseda — František Žilka

náčelník — Jan Procházka

a jako členové výboru byli Jan Matoušek, Tomáš Matyáš, Josef Moudrý a František Pitron.

Tímto počínkem byla založena „Hasičská jednotka“ v Kobeřicích, a to jako první na bývalém soudním okrese obvodu Slavkov.

V roce 1892 se tato jednotka rozšířila natolik, že občané půjčovali peníze na zakoupení ruční čtyřkolové stříkačky, a tato se v téže roce zakoupila. Tato stříkačka je dosud ve velmi dobrém stavu a dnes se používá pro různé slavnosti a také pro zpestvení a oživení vzpomínek na doby minulé.

Do tohoto ustanoveného sboru přicházejí další mladí lidé a organizace dostává nový život — lidé dobře vědí, kdo chrání jejich majetky a těchto dobrovolných hasičů si každý váží. Vždyť mnozí členové své osobní volno věnují cvičení a připravují se k případným zásahům, a to je ta krásná myšlenka s heslem „bílznímu ku pomoci“.

Při tomto požárním sboru byla založena i samaritánská služba, jejímž vedoucím byl bratr Josef Horák. V pozdějších letech přešla tato dobrovolná samaritánská služba pod Červený kříž.

Jako první skladiště — byla stará dřevěná kolna za tehdejší Baumanovou hospodou. Protože členové a výbor dobrovolného požárního sboru nezahálel, nespokojil se s touto kolnou a začal plánovat postavení nového požárního sboru. Byli z řad občanů různé námitky, avšak když pan Jan Matyáš, Jan Ondráček starší a několik dalších dali se do bourání této kolny, přidali se i ostatní. Občerstvení pro tyto pracovníky přinesl pan František Janoušek st., bývalý pekař, Josef Hemala přinesl k rohlíkům salám a pan František Horák dal pivo, nastala i lepší nálada a pak už nikdo této myšlence nezabránil. V roce 1928 bylo postaveno nové skladiště a s velkou slávou, tak jak se to u hasičů patří, bylo slavnostně otevřeno. Největším překvapením při této slavnosti bylo, když zazněla horna od Milešovic — ihned místní hudba začala hrát pochody na uvítanou milešovických hasičů a k velkému překvapení všech — objevil se jen milešovický trubač sám a byl to bratr Kováč.

Postavením skladiště se stále jednota rozšiřovala. Do sboru se hlásili mladí muži i děvčata a bylo utvořeno samostatné družstvo žen.

V roce 1949 byla tato hasičská jednota přejmenována na Požární ochranu. Pro velký zájem mladých byla v roce 1946 zakoupena motorová stříkačka — přenosná s příslušenstvím. Rovněž je třeba se zmínit, že při různých soutěžích se kobeřičtí požárníci vždy každé soutěže zúčastnili a ponejvíce se vždy umístili na předních místech.

Dnes má tato požární jednota auto na převoz a má též plnou podporu od MNV v Kobeřicích. Je třeba se též zmínit, že dosud žijící nejstarší členové jsou p. Cyril Šimáček, Cyril Starek, Jan Ondráček, Josef Horák, Jan Oslík. Všem těmto patří poděkování za jejich dlouholetou práci, věrnost a oddanost, s jakou pracovali pro tento požární sbor a pomoc našim občanům.

Zdeněk Ondráček.

VČELAŘSTVÍ

Včelaři jsou lidé mírumilovní, dobrosrdeční a pracovití — snad proto, že mají svojí činnost tak blízko k přírodě a k dokonalému včelímu společenství.

V Kobeřicích se včelařilo od pradávna. Blízký les skýtá hojnost pastvy. Včelařilo se v klátech s dílem nerozštěpným. Med se získával v předjaří vyřezáváním plástů, které se buď lysovaly anebo vyvářely, přičemž se získal med i vosk. Včely byly nuceny část znovu postavit. Když byl sestaven úl s dílem rozštěpným a vynalezen medomet, nastal také ve včelařství velký pokrok. Také kobeřičtí včelaři nezůstali pozadu a podle možnosti si staré kláty nahrazovali úly, které se stále vylepšovaly, až vznikl tak zvaný moravský stojan, který byl úzký a vysoký, Tento byl brzy překonán jinými úly a to širokými a nízkými tak zvanými američany. Odborné knihy a časopisy chyběly a pro ves-

nické včelaře byly málo dostupné. Když v roce 1906 byl ve Slavkově založen včelařský spolek pro Slavkov a jeho okolí, začala také pronikat včelařská literatura „Včela moravská“, kterou většina našich včelařů začala dobrovolně odebírat.

V té době se i z naší vesnice přihlásilo za členy několik našich včelařů a jako první člen slavkovského spolku byl pan Martin Stárek a to v roce 1906. Dalším členem výboru v roce 1912 byl pan Jan Kachlír, čís. popisné 45 a v roce 1914 vypukla první světová válka a veškeré včelařství a jejich tíhu převzaly ženy a co je zajímavé — včelstvo neubylo, ba naopak přibývalo. V roce 1917 bylo velké sucho a pro včelařství byl tento rok příznivý. Tehdy 1 kg medu stál 25,— až 30,— korun a někteří lichváři brali až 45,— korun. V roce 1920, tedy právě před 50 lety, se stává členem výboru pan Alois Žilka se 34 včelstvy, další členové byli Jan Kachlír s 8 včelstvy, Marie Krahulová s 9 včelstvy, Jan Ondráček č. p. 3 s 5 včelstvy, Josef Ondráček se 7 včelstvy, Alois Procházka, řídicí učitel, měl sedmero včelstev, Rudolf Divácký se 2 a Cyril Lebeda s 12 včelstvy. V roce 1935 se stává prvním včelařským důvěrníkem pan Petr Ouda. V roce 1939 přichází do spolku ve Slavkově pan Čeněk Škvařil, který postavil v Kobeřicích vzorný včelín a zasloužil se o to, že v Kobeřicích se přestává včelařit ve stojanech a mezi místní včelaře proniká úl nástavkový, jehož konstruktérem byl jeho bratr Václav Škvařil.

V roce 1943 se stává důvěrníkem pan Alois Matyáš č. p. 201 a v roce 1953 byl zvolen důvěrníkem pan Radoslav Kachlír a spolu s Aloisem Matyášem, kteří zůstávají členy výboru a tyto funkce vykonávají dosud. Věříme, že pod tímto odborným vedením se včelařství v Kobeřicích ještě více rozvine a že naši včelaři budou zásobovat společnost sladkými plody své práce.

Radek Kachlír.

ČESKÝ SVAZ CHOVATELŮ DROBNÉHO ZVÍŘECTVA

Svaz chovatelů byl v Kobeřicích ustaven 26. 4. 1942 a prvním předsedou byl Josef Jedlička. V roce 1945 byl tento spolek dán do klidu a obnoven byl až v roce 1964.

Prvním předsedou byl zvolen Miroslav Hradil a v roce 1965 byla uspořádána první výstava domácího zvířectva v zahradě Osvětové besedy, za účasti chovatelů z okolních místních organizací.

Spolek chovatelů se dosud slibně vyvíjí a v roce 1969 byla uspořádána druhá výstava drobného zvířectva rovněž v zahradě Osvětové besedy.

Posláním tohoto spolku je láska a pěstování užitkového zvířectva a udržování standartu jeho čistokrevnosti v chovu.

Mnozí chovatelé mají vynikající zvířectvo, které bylo velmi pěkně oceněno na mnohých výstavách, kde dostali celou řadu čestných cen za dosažené chovatelské výsledky.

Bohumil Piták.

MYSLIVOST

V dřívějších letech se pronajímala vždy honitba na 6 roků. Jako nájemné se platvalo obci.

Od roku 1950 se stará o honební revír obce Kobeřic myslivecké sdružení, v jejímž čele je předseda s. Milan Krahula, hospodářem je Bohumil Piták.

Ze starších členů je nutno vzpomenout na p. Arnošta Oslíka, Antonína Slatobinského, Jaroslava Milise, Jana Hudce, Aloise Vystavila, kteří s puškou v ruce prožívali dlouhé chvíle na čekané a kteří se také vzorně starali o zvěř v zimních měsících, aby pak měli nač se dívat a takto si krátit chvíle ve volné přírodě.

HISTORIE VINAŘSTVÍ

Obec Kobeřice tvoří severní okraj vinorodé oblasti Jihomoravské. Jeho vinařská minulost je slavná a má dobré podmínky. Jen mírné hřebeny Ždánského lesa stojí v cestě jižnímu větru. V XVII. století mívala obec Kobeřice vinohrady v Kuchaňkách, v přední a zadní hoře. Tenkrát se těžilo ze čtyř panských vinohradů průměrně ročně 5 sudů vína.

V roce 1609 byly panské vinohrady pronajaty za plat 8 grošů ze čtvrti. V roce 1656 bylo 60 a 5 osmin míry pustých a teprve v roce 1751 byly tyto pozemky obdělány. Poddaní platili 12 zlatých, 43 krejcarů viničného. Ke konci XIX. století znamenal úpadek vinohradů nejen u nás, ale na celé Moravě. Tento úpadek nastal dřevokazem a pernesporou na vinné révě, dále k tomu přispěl rozvoj zemědělství, zejména zemědělského průmyslu — cukrovarnictví.

O nápravu a obrát ve vinařství se v naší obci přičinili jednotlivci, kteří svým příkladem a nadšením vzkřísili starou vinařskou slávu. V roce 1936 na popud Františka Hrabovského a Jindřicha Nováka byl pozván do naší obce dr. Mrkos z Brna z výzkumného ústavu, který prošel náš katastr a určil tratě, kde se této révě bude dařit. Tato prohlídka byla spojena s odbornou přednáškou, kde kromě kobeřických občanů byli pozváni zájemci z Nížkovic a Milešovic.

23. ledna 1937 se sešli zájemci z výše jmenovaných obcí a společně se rozhodli obnovit pěstování révy.

Na této ustavující schůzi byl zvolen nový výbor, do jehož čela byli zvoleni tito členové:

Ludvík Koukal — řídící učitel z Kobeřic, jako předseda

Albín Tesařík — z Milešovic, místopředseda

Josef Novotný — z Nížkovic

František Hrabovský — z Kobeřic, jednatel

Josef Knésl — z Kobeřic, pokladník

Alois Vystavil — z Kobeřic, hospodář

Alois Kropáček — z Milešovic, revizor účtů

Jindřich Novák — z Nížkovic, revizor účtů

Prvními vinohradníky byli Jan Hudec, František Urban, Ferdinand Procház-

ka. Tito členové, a to již pracovníci Vinařské besídky, konali zájezdy po jižní Moravě, aby získali zkušenosti z vysazování a pěstování vinné révy.

V roce 1957 byla Vinařská besídka zrušena a celou tuto organizaci řídil MNV — zemědělský odbor. Jako vinařský důvěrník byl zvolen František Hrabovský, který tuto práci prováděl až do roku 1966, kde byla založena nová organizace Československý svaz zahrádkářů, který má 98 drobných pěstitelů vinic do 10 arů — celkem 6,70 ha vinic a je jedním z největších vinařských pěstitelů na okrese.

Na výroční schůzi 12. ledna 1966 byl pak zvolen tento výbor:

František Hrabovský — předseda

Alfons Šmerda — místopředseda

Aloisie Formánková — jednatelka

Josef Krahula — pokladník

Oldřich Dvořák, Alfons Svoboda, Ladislav Musil, Jiljí Jedlička, Arnošt Gargela a František Urban jako členové výboru.

Dnes v naší obci je vinohradnictví celkem dobře zavedeno a ročně dva až tři vagóny hroznů vykupují Vinařské závody ve Velkých Pavlovicích. Kromě toho si majitelé vinic vylišují víno pro svoji vlastní potřebu. Že vínu se v naší obci daří, svědčí o tom ta skutečnost, že při různých výstavách a ochutnávání vína se umísťují na čestném předním místě. Na poslední výstavě, která se konala v Bučovicích, se umístil pan František Kocman na I. místě za víno Veltlínské zelené.

František Hrabovský.

Tělovýchova a sportovní činnost v obci

ZAČÁTKY SOKOLA

V roce 1898, 5. června, konalo se v Kobeřicích první veřejné cvičení za přítomnosti slavkovských Sokolů. Tehdy lidé neměli důvěru k této nové organizaci a tak v roce 1905 opět slavkovští Sokoli provedli veřejné cvičení v lese ve Fargruntě. O účelu a snahách Sokola promluvil bratr Šlesinger ze Slavkova za početné účasti občanů a v roce 1909 již těmto Sokolům ze Slavkova přichází naproti i hudba a za pochodu a velké účasti občanů se šlo do cihelny bývalého majitele Matěje Pokorného, kde se konalo cvičení mládeže i dospělých a to na hrazdě, hradlech, cvičila se i prostná a tehdy se zapustily kořeny a tak 9. prosince roku 1909 se konala první ustavující schůze Sokola v Kobeřicích. Schůze byli přítomni bratři František Uhlíř, odborný učitel měšťanské školy ve Slavkově bratr Hořák a další a za členy se přihlásilo 18 členů činných a 28 členů přispívajících. Náčelníkem byl zvolen František Pánek, učitel a podnáčelníkem Arnošt Oslík, starostou František Bauman, hostinský, jednatelem Karel Víta a osmičlenný výbor.

Prozatímně se cvičilo na školních bradlech a hrazdě a později toto nářadí darovala Slavkovská Jednota. Mezi občany se konaly sbírky, prováděly se výlety, taneční zábavy a tak pomalu se tato nová Jednota rozjížděla. První veřejné cvičení se konalo 24. července 1918, které se velmi pěkně vydařilo. Z Kobeřic cvičila dvě silná družstva, dále byli přítomni cvičenci z Vážan a ze Slavkova. Brzy se našla i tělocvična a to u pana Baumana v místním pohostinství, takže se cvičilo i v zimě. Přes letní období se cvičovalo na Valech.

Kromě cvičení se věnovali členové Jednoty i divadlům a jen v roce 1919 byly sehrány tři divadelní představení — Pasekáři, Lázeňská vila, Lešetinský kovář. Též 7. září pořádala tato Tělocvičná jednota Sokol v Kobeřicích velkou slavnost a to odhalení pomníku — ve válce padlým kobeřickým vojínům. Na této slavnosti promluvil br. Soušek z Vyškova za velké účasti našich občanů. Na tento pomník byla provedena sbírka zásluhou kobeřických Sokolů. Stavitelem tohoto pomníku byl Josef Urban.

V pozdějších letech byl ustaven cvičitelský sbor a jeho členové byli: bratři Cyril Bartošek, Alois Žilka, Petr Jedlička a Jan Oslík. Za členy Sokola se přihlásila většina mládeže a bylo ustaveno družstvo Žáků a dorostu, takže v té době byl Sokol na velké úrovni. Členové cvičili se zájmem a na šestý všesokolský slet do Prahy odjízďeli náčelník Cyril Bartošek a podnáčelník Alois Žilka.

V pozdějších letech a to v roce 1948 byl zakoupen bývalý hostinec a začala se provádět úprava Sokolovny. Byly upsány dobrovolné půjčky a tak se sál začal pomalu rozšiřovat. Kromě této půjčky, která vynesla 120.000,- Kčs, pracovali členové Sokola na této úpravě dobrovolně a všichni měli radost z vykonaného díla.

Dnes činnost Sokola je minimální — necvičí se, což je velká škoda, neboť mládež je bez zájmu. V zimním období jen žáci občas přijdou do Sokolovny si zacvičit. Jinak dospívající mládež se vyžívá ve sportovním oddíle, který je součástí Sokola.

V roce 1969 započalo se s přestavbou Sokolovny a velké zásluhy na těchto úpravách má dosavadní předseda Sokola Arnošt Gargela, dále Věrin Vykoukal, Jiljí Jedlička, Oldřich Dvořák a další členové.

SPORTOVNÍ KLUB

Sportovní klub SK Kobeřice byl založen 2. ledna 1932, kdy byla ustavující schůze a zakládajícími členy tohoto klubu byli Antonín Jeřábek, František Barták, František Janoušek, Antonín Krahula, Oldřich Dvořák a Alois Stavěl.

Po ustavení výboru byl požádán národní výbor — tehdy obecní úřad — o přidělení nějakého místa pro hřiště. Tehdejší obecní zastupitelstvo k veliké radosti mladých vyhovělo a zapůjčilo jim pozemek u lesa „Fargrunta“. Tento pozemek musel být nejprve upraven, aby se kopaná mohla hrát, avšak k práci mnozí moc chuti neměli a tak se najali dva dobrovolní občané, kteří hřiště za pomoci výboru upravovali.

Také první dresy a kopačky musel zakoupit tehdejší předseda Antonín Jeřábek a klub mu dluh splácel. Finančních potíží bylo v prvých letech hodně, než si lidé zvykli na tento nový druh zábavy.

S tímto klubem byly potíže, hráči, kteří měli chuť hrát kopanou, zanedlouho po založení odešli na vojnu a náhrada nebyla. I tak se později utvořil kádr hráčů, který byl na svém hřišti neporazitelný. Vyhral svoji skupinu a měl postoupit do I.B třídy, avšak pro malé rozměry tehdejšího hřiště se musel tohoto postupu vzdát. V roce 1940 byl ustaven nový výbor, v jehož čele byli zvoleni noví funkcionáři a to Josef Machančík, František Matyáš st., Bohumil Partyka, František Janoušek, František Matyáš ml., Jaroslav Oslík, Jaroslav Farmačka, Jaromír Ondráček, Vlastimil Kříž a František Němeček.

Předsedou klubu byl František Matyáš st., jednatelem Jaroslav Oslík. Po tomto nově zvoleném výboru se hráčská základna rozšířila. Byl založen oddíl žáků, oddíl dorostu a I. mužstva, za které hrávali v brance Karel Jeřábek, v obraně František Večeřa, Jaroslav Oslík, v záloze Josef Ondra, Jaromír Ondráček a František Melichárek a v útoku pak hráli Jaroslav Kučera, Jaroslav Matyáš, Ladislav Melichárek, Jaroslav Hložek a Rostislav Kachlíf.

Trenérem byl František Matyáš mladší.

V té době hrálo mužstvo ve II. třídě Bradovy Západomoravské župy fotbalové.

Dnes má oddíl kopané Sokola Kobeřice vybudováno pěkné hřiště dostatečných rozměrů 96×60 m, má vybudované kabiny a i když je od vesnice vzdálené 400 m, má vybudovanou elektrickou přípojku až na hřiště. Má dostatek materiálního vybavení i finančních prostředků a do roku 1970 měl tři stálá družstva — žáky, dorostence a dobrý kádr dospělých, kteří hrají velmi dobrou kopanou ve III. třídě okresu Vyškov. V roce 1970 bylo založeno „B“ družstvo, které hraje základní třídu.

Co je raritou oddílu kopané, že z tehdejšího kádru funkcionářů zůstali pouze dva členové, kteří od roku 1940 až do roku 1970 nepřetržitě pracují. Je to především Josef Machančík, pokladník, a Jaroslav Oslík, jednatel. Oba dva mají největší zásluhy jak po stránce budování a hospodářské, tak i po stránce zajištění dostatečného kádru pro tento sport. Rok od roku se hráči doplňují od těch nejmladších a takto je neustále tvořena základna pro celou činnost oddílu.

Byla to nemalá práce vychovat po celé desítky let hráče, zajišťovat jim materiální vybavení a zajišťování finančních prostředků. Oba dva tyto obětaví funkcionáři, kteří zůstali věrní, se nezalekli této práce, která mnohdy jim byla brzděna, ale mají radost z úspěchů nejen oni, ale celá sportovní veřejnost v Kobeřicích.

Jaroslav Oslík.

Vydal přípravný výbor pro uspořádání sjezdu rodáků v Koberčicích v roce 1970.

Vytiskla Grafia 03 ve Vyškově - 3117-70.